

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 1030

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 4 noiembrie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE	
229. — Lege pentru completarea art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice	2
838. — Decret privind promulgarea Legii pentru completarea art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice	2
★	
230. — Lege pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3
839. — Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal	3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 637 din 23 septembrie 2020 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică	4–7
★	
Opinie separată	8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.982. — Ordin al ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației privind desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială CÉPROCIM — S.A. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de laborator de încercări ale produselor pentru construcții	9
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI	
190. — Ordin pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea consumului de energie electrică în sistem pausal	10–15
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
24. — Circulară privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede din argint cu tema <i>100 de ani de la înființarea Universității Politehnica Timișoara</i>	15

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****LEGE****pentru completarea art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017
privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — La articolul 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 28 iunie 2017, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (9), cu următorul cuprins:

„(9) Pentru personalul din structura Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și a unităților din subordinea acesteia, care ocupă funcții și își desfășoară activitatea în condiții ce impun acordarea sporurilor specifice, stabilite potrivit prezentei legi, personal care nu a avut în plată sporuri în luna decembrie 2019, respectiv pentru personalul nou-încadrat, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar se acordă prin raportare la salariul de bază aflat în plată.”

Art. II. — Măsurile prevăzute la art. 38 alin. (9) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum aceasta a fost completată prin prezenta lege, se aplică începând cu luna următoare intrării în vigoare a prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
FLORIN IORDACHE

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 4 noiembrie 2020.
Nr. 229.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind promulgarea Legii pentru completarea art. 38
din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea
personalului plătit din fonduri publice**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru completarea art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 4 noiembrie 2020.
Nr. 838.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 456, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Impozitul pe clădirile aflate în proprietatea persoanelor fizice și juridice care sunt utilizate pentru prestarea de servicii turistice, pe o durată de cel mult 180 de zile consecutive sau cumulate, în cursul unui an calendaristic, se reduce cu 50%. Reducerea se aplică în anul fiscal următor celui în care este îndeplinită această condiție.”

2. La articolul 464, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Impozitul pe terenurile aflate în proprietatea persoanelor fizice și juridice care sunt utilizate pentru prestarea de servicii turistice, pe o durată de cel mult 180 de zile consecutive sau cumulate, în cursul unui an calendaristic, se reduce cu 50%. Reducerea se aplică în anul fiscal următor celui în care este îndeplinită această condiție.”

Art. II. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2021.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR,
FLORIN IORDACHE

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

București, 4 noiembrie 2020.
Nr. 230.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea Legii
nr. 227/2015 privind Codul fiscal**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 4 noiembrie 2020.
Nr. 839.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 637**

din 23 septembrie 2020

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, obiecție formulată de 84 de deputați.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 3.569 din 30 iunie 2020 și constituie obiectul Dosarului nr. 850A/2020.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se susține că aceasta este înregistrată în termenul prevăzut de art. 134 alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, și anume în termenul de protecție de 5 zile care curge după depunerea legii la secretarii generali ai celor două Camere pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii.

4. Autorii excepției de neconstituționalitate invocă critici de neconstituționalitate extrinseci pe care le raportează la dispozițiile art. 8 alin. (4), art. 36 alin. (1), art. 37 alin. (2) și art. 47 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu consecința încălcării art. 1 alin. (5) din Constituție.

5. Se susține că, prin cererea de reexaminare formulată, Președintele României a arătat că includerea în sfera „lucrărilor de interes public major” a lucrărilor privind producția și distribuția de energie electrică și termică având ca scop utilizarea durabilă a resurselor de apă, monopol natural de interes strategic pentru realizarea de amenajări hidroenergetice, generează o lipsă de previzibilitate și dificultăți în aplicare. În textul normativ adoptat de Camera decizională este introdusă o nouă categorie în rândul temeiurilor de expropriere, respectiv aceea a lucrărilor de interes public major. Această sintagmă nu este reluată sau definită în ansamblul actului normativ, nefiindu-i asociate efecte juridice proprii. Rezultă o lipsă de coerență terminologică și încălcarea principiilor conciziei și preciziei textului juridic.

6. Se mai arată că textul legii criticate conține două ipoteze. Prima ipoteză vizează declararea ca lucrări de interes public major a lucrărilor de interes național și care traversează localități, drumuri județene, orașenești și comunale și asigură legăturile cu municipii, orașe și comune, fiind necesare pentru realizarea de obiective de interes local pentru dezvoltarea infrastructurii locale. Se susține că textul cuprinde o contradicție terminologică de natură să conducă la confuzie în aplicarea sa, întrucât utilitatea publică de interes național este declarată de Guvern, pe când obiectivele de interes local pentru dezvoltarea infrastructurii locale presupun factori decizionali de la nivel local,

respectiv fie consiliile județene sau Consiliul General al Municipiului București, fie o comisie compusă din președinții consiliilor județene respective, în cazul obiectivelor care depășesc limitele teritoriale ale unei singure unități administrative, potrivit art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

7. Cea de-a doua ipoteză vizează ca lucrări de interes public major acele lucrări privind producția și distribuția de energie electrică și termică având ca scop utilizarea durabilă a resurselor de apă, monopol natural de interes strategic pentru realizarea de amenajări hidroenergetice. Întrucât legea nu distinge după cum aceste lucrări sunt de interes național ori local, nici interpretul nu o poate face. Așadar, în lipsa unor criterii care să determine realul interes public major și chiar a unei definiții a acestei sintagme, formularea poate permite încadrarea în această prevedere a oricărui lucrări curente.

8. Cu privire la principiul securității juridice, inclusiv sub aspectul cerințelor de calitate a legii, se invocă deciziile Curții Constituționale nr. 404 din 10 aprilie 2008, nr. 26 din 18 ianuarie 2012 și nr. 473 din 21 noiembrie 2013. De asemenea, se arată că instanța de la Strasbourg a reținut că unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice (Hotărârea din 6 iunie 2005, pronunțată în Cauza *Androne împotriva României* sau Hotărârea din 7 octombrie 2009, pronunțată în Cauza *Stanca Popescu împotriva României*).

9. Astfel, se susține că Parlamentul a adoptat legea criticată având în conținutul său norme neclare și lipsite de previzibilitate, contrar condițiilor impuse de art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 coroborat cu art. 1 alin. (5) din Constituție.

10. Autorii excepției de neconstituționalitate invocă critici de neconstituționalitate intrinseci pe care le raportează la dispozițiile art. 44 alin. (1) și (3) din Constituție, precum și la cele ale art. 148 alin. (2) coroborat cu art. 35 și art. 135 alin. (2) din Constituție.

11. Se arată că exproprierea pentru cauză de utilitate publică este o limitare excepțională a dreptului la proprietate. Constituția mandatează legiuitorul să reglementeze, în concret, limitele acestei excepții, iar, atât Legea nr. 33/1994, cât și Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local enunță explicit cauzele de utilitate publică pentru care se poate efectua exproprierea. Lipsa de previzibilitate a întinderii unei excepții înfrânge însuși caracterul intenționat excepțional al exproprierii pentru cauză de utilitate publică, întrucât permite aplicarea cu larghețe a unei prevederi, contrar intenției legiuitorului constituțional. Textul criticat încălcă, așadar, art. 44 alin. (3) din Constituție.

12. Cu privire la încălcarea art. 148 alin. (2) din Constituție, se arată că, odată cu aderarea la Uniunea Europeană, cadrul normativ național se aliniază Tratatului de funcționare al Uniunii Europene și reglementărilor comunitare obligatorii, care vor avea prioritate față de legislația internă.

13. Raportat la cele arătate, se reia critica din cererea de reexaminare a Președintelui României formulată cu privire la prezenta lege, critică respinsă, în opinia autorilor sesizării, fără temei de legiuitor în cadrul procedurii parlamentare de reexaminare. În esență, se fac referiri la art. 18 alin. (5) din Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, care instituie o excepție de la emiterea acordului de mediu pentru proiectele care trebuie realizate din considerente imperative de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic, și în lipsa unor soluții alternative la acestea, însă numai după stabilirea măsurilor compensatorii necesare pentru a proteja coerența rețelei Natura 2000. Totodată, se mai arată că legea prezintă probleme din perspectiva respectării angajamentelor internaționale ale României.

14. Se mai invocă Decizia Curții Constituționale nr. 668 din 18 mai 2011, considerentele acesteia fiind raportate la cererea de reexaminare formulată de Președintele României pentru a demonstra relevanța constituțională a problemei supuse atenției Curții Constituționale, se precizează că Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică protejează dreptul la un mediu sănătos prevăzut de art. 35 și art. 135 alin. (2) lit. e) din Constituție. În vederea garantării efectivității dreptului la mediu sănătos, art. 135 alin. (2) lit. e) din Constituție reglementează obligația pozitivă a statului de a asigura „refacerea și ocrotirea mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic”. Dispozițiile constituționale amintite sunt dezvoltate și în legea-cadru a protecției mediului, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, care, împreună cu legile sectoriale din domeniu, reglementează mijloacele concrete afectate protecției dreptului fundamental la un mediu sănătos.

15. Se susține că legea criticată instituie cadrul normativ pentru încălcarea obligației constituționale de protecție a mediului și derogă inclusiv de la cadrul normativ european care instituie garanții pentru protecția apelor și biodiversității. În acest sens, se fac referiri la ipoteza a doua din legea criticată, care definește ca lucrări de interes public major acele lucrări privind producția și distribuția de energie electrică și termică având ca scop utilizarea durabilă a resurselor de apă, monopol natural de interes strategic pentru realizarea de amenajări hidroenergetice.

16. Se arată că nu orice interes public invocat este unul major și poate să justifice derogarea de la Directiva 2000/60/CE, statele având, pe de o parte, obligația negativă, de a se abține de la a deteriora starea apelor de suprafață sau subterane, respectiv de a lua măsurile, inclusiv prin cadrul normativ, pentru prevenirea și limitarea deteriorării stării apelor, iar, pe de altă parte, obligația pozitivă, de a interveni pentru a reface, a îmbunătăți și a proteja corpurile de apă. Directiva instituie o prezumție că activitatea umană are impact asupra corpurilor de apă, iar textul criticat răstoarnă tocmai această prezumție și transformă, astfel, excepția în regulă. Directiva reglementează că activitatea umană, ca regulă, are impact asupra corpurilor de apă și nu este permisă, instituind excepție de strictă interpretare, permiterea activității umane doar în cazul în care se dovedește, de la caz la caz, că nu există o alternativă, că s-au luat măsuri personalizate acelei activități pentru limitarea impactului asupra apei, că este de interes public major și este motivată explicit.

17. Contrar obligațiilor rezultate din actele de drept european, legea criticată reglementează lucrările privind utilizarea resurselor de apă și amenajările hidroenergetice ca fiind permise necondiționat, indiferent de îndeplinirea criteriilor cumulative prevăzute de directivă și fără o evaluare individualizată a noii activități umane propuse spre autorizare.

Reglementarea unei excepții ca regulă încalcă principiul „excepția este de strictă interpretare și aplicare”.

18. Se revine la criticile de neconstituționalitate calificate ca fiind extrinseci, și se arată că sintagma de „interes public major” nu se regăsește în cuprinsul Legii nr. 33/1994 și nu sunt asociate efecte specifice în sensul legii. Analizând conținutul textului criticat, se arată că este vădită intenția inițiatorilor de a răsturna prezumția legiuitorului european, prin stabilirea în mod absolut, a utilizării resurselor de apă și amenajărilor hidroenergetice ca fiind de interes public major. Nu numai atât, dar propunerea legislativă urmărește în mod programatic să eludeze tocmai prevederile Directivei.

19. Se mai susține că determinarea interesului public major pentru un proiect sau tip de proiect cu impact asupra mediului se face de la caz la caz, ea nu poate fi stabilită ca o regulă generală pentru un anumit tip de proiecte, cum sunt hidrocentralele. Cu alte cuvinte, interesul public major nu poate fi stabilit în mod generic pentru un anumit tip de proiecte. Documentul „Strategia Comună de Implementare (SCI) a Directivei-cadru Apă” confirmă acest aspect.

20. În ceea ce privește interpretarea sintagmei de „interes public major”, se arată că aceasta pornește de la premisa că interesul public major este superior sau prevalent față de interesul public ordinar — local sau național, prevăzut la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 33/1994, fără a fi motivată în niciun fel importanța superioară a lucrărilor de utilitate publică nou introduse față de cele existente, reglementate la art. 6, această distincție fiind una arbitrară și lipsită de fundament practic.

21. Se arată că, în Cauza C-364/14, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că nu se poate invoca interesul public major în abstract, ci este necesară o analiză în concret, fundamentată științific, cu privire la proiect, pentru a conchide că sunt îndeplinite condițiile pentru a justifica exceptarea de la interdicțiile prevăzute de directivă. Așadar, interesul public major trebuie să fie determinat de la caz la caz, iar nu declarat *ab initio* pentru toate proiectele privind utilizarea resurselor de apă și amenajările hidroenergetice. Această determinare se face prin intermediul unui test și dacă în urma testului rezultă că energia electrică poate fi generată, alternativ hidroenergiei, prin energie eoliană, geotermală, solară etc. cu un impact mai mic asupra mediului, acestea vor fi preferabile, iar activitatea umană care afectează corpurile de apă nu se va încadra în excepția menționată.

22. Se menționează că România are deja declanșată procedura de *infringement* cu referire la aplicarea incorectă a Directivei 2000/60/CE, a art. 4 alin. (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și a Directivei 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, în procesul de autorizare a microhidrocentralelor din România (Cauza 2015/4036). Comisia reclamă încălcarea sistemică de către autoritățile române a acestor acte de drept european în procesul de autorizare a construcției microhidrocentralelor pe cursuri montane de apă din România.

23. Prin urmare, se susține că legea criticată încalcă art. 148 alin. (2) raportat la art. 35 și art. 135 alin. (2) lit. e) din Constituție.

24. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele lor de vedere.

25. **Guvernul** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este întemeiată. Cu privire la criticile de neconstituționalitate calificate de autorii obiecției ca fiind extrinseci, se arată că, prin modul defectuos în care sunt redactate, prevederile criticate sunt de natură să aducă atingere art. 1 alin. (5) din Constituție.

26. Cu privire la critica vizând încălcarea art. 44 alin. (1) și (3) din Constituție, se arată că exproprierea reprezintă o excepție de strictă interpretare de la garantarea constituțională a dreptului de proprietate, astfel încât lipsa de previzibilitate a întinderii acestei excepții, prin reglementarea ambiguă a unei situații care determină exproprierea determină afectarea dreptului de proprietate însuși. Astfel, dispozițiile criticate aduc o limitare dreptului de proprietate privată în substanța sa, afectând astfel, în sens negativ, acest drept fundamental.

27. Cu privire la critica vizând încălcarea art. 148 alin. (2) raportat la art. 35 și art. 135 alin. (2) din Constituție, se arată că norma de drept european invocată este normă interpusă celei de referință, fiind suficient de clară sub aspectul dispoziției sale normative și având, în același timp, relevanță constituțională, astfel că se ajunge la încălcarea art. 148 alin. (2) din Constituție. În acest sens, se susține că art. 4 din Directiva (UE) 2000/60/CE stabilește fără echivoc obligațiile statelor membre în luarea măsurilor necesare pentru protejarea apei ca patrimoniu, respectiv utilizarea prudentă și rațională a resurselor naturale (apa) și continuarea integrării „protecției și gestionării viabile din punct de vedere ecologic a apei în celelalte politici comunitare, cum ar fi cele în domeniul energiei”. În ceea ce privește cea de-a doua condiție statuată de Curte în decizia menționată mai sus, se apreciază că se identifică cu claritate nivelul de relevanță constituțională al normelor europene, circumscrise dreptului la un mediu sănătos, prevăzut de art. 35 din Constituție. Astfel, determinarea *ab initio* a interesului public major, iar nu de la caz la caz, pentru orice proiect privind utilizarea resurselor de apă și amenajările hidroenergetice, este de natură să ducă la încălcarea normelor europene antereferite, cu afectarea art. 148 alin. (2) prin raportare la art. 35 din Constituție

28. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra obiecției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

29. Curtea Constituțională a fost sesizată, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție, precum și ale art. 1, 10, 15 și 18 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

30. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, care are următorul cuprins: „(2) *Lucrările care se declară de interes național și traversează localități, drumuri județene, orașenești și comunale și asigură legăturile cu municipii, orașe și comune, fiind necesare pentru realizarea de obiective de interes local pentru dezvoltarea infrastructurii locale, lucrările privind producția și distribuția de energie electrică și termică având ca scop utilizarea durabilă a resurselor de apă, monopol natural de interes strategic pentru realizarea de amenajări hidroenergetice, reprezintă lucrări de interes public major*”.

31. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) privind securitatea juridică și exigențele de calitate a legilor, art. 44 alin. (1) și (3) privind dreptul de proprietate privată, art. 35 privind dreptul la un mediu sănătos, art. 135 alin. (2) lit. e) privind obligațiile statului referitoare la mediul înconjurător și ale art. 148 alin. (2) privind dreptul european.

32. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația verificării condițiilor de admisibilitate ale

acesteia, prin prisma titularului dreptului de sesizare, a termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și a obiectului controlului de constituționalitate. Dacă primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordinea antereferită, iar constatarea neîndeplinirii uneia dintre ele are efecte dirimante, făcând inutilă analiza celorlalte condiții (Decizia nr. 66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018, paragraful 38).

33. Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condițiile prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție atât sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de 84 de deputați, cât și sub aspectul obiectului, fiind vorba de o lege adoptată, dar nepromulgată încă.

34. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar potrivit art. 77 alin. (3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare.

35. În cauză, propunerea legislativă a fost adoptată de Senat la 6 mai 2019, după care a fost transmisă Camerei Deputaților, care a adoptat-o, în calitate de Camera decizională, la data de 3 iulie 2019. La data de 3 iulie 2019 a fost depusă în vederea exercitării dreptului de sesizare asupra constituționalității legii, la data de 9 iulie 2019 a fost trimisă la Președintele României pentru promulgare, iar la data de 26 iulie 2019 acesta a solicitat reexaminarea legii. La data de 22 octombrie 2019, Senatul a respins legea, ca urmare a cererii de reexaminare, fiind trimisă spre dezbatere Camerei Deputaților, care a adoptat-o, ca urmare a cererii de reexaminare, la data 24 iunie 2020. La aceeași dată a fost depusă în vederea exercitării dreptului de sesizare asupra constituționalității legii, iar la data de 29 iunie 2020 a fost trimisă la Președintele României pentru promulgare. La data de 30 iunie 2020, a fost formulată prezenta obiecție de neconstituționalitate.

36. Astfel, de principiu, obiecția de neconstituționalitate a fost formulată în termen (a se vedea Decizia nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018, paragraful 70 ipoteza a doua), însă se impun anumite precizări în privința obiectului controlului de constituționalitate prin prisma termenelor în care diversele dispoziții ale legii pot fi contestate, în condițiile în care în procesul său de adoptare s-a interpus o cerere de reexaminare formulată de Președintele României.

37. Premisa analizei Curții Constituționale în prezenta cauză pornește de la faptul că legea atât în redactarea anterioară, cât și ulterioră cererii de reexaminare are același conținut.

38. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, cererea de reexaminare formulată conform art. 77 alin. (2) din Constituție are drept efect redeschiderea procedurii legislative, însă numai în limitele cererii de reexaminare (Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 6 martie 2018, paragraful 47). În cazul în care Parlamentul respinge sau admite în parte cererea de reexaminare, Curtea a statuat că *nu pot forma obiect al controlului de constituționalitate*

dispozițiile legale nereexaminare, și anume cele care nu au suferit niciun eveniment legislativ în procedura de reexaminare. Prin urmare, indiferent că o cerere de reexaminare a fost admisă/admisă în parte/respinsă, pot forma obiectul controlului de constituționalitate *a priori* numai dispozițiile legale supuse unor intervenții legislative în procedura de reexaminare, precum și procedura de adoptare a legii în urma cererii de reexaminare, cu titlu exemplificativ, reținându-se cvorumul de ședință, majoritatea de vot sau ordinea de sesizare a Camerelor Parlamentului. În măsura în care titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale prevăzuți la art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție formulează o obiecție de neconstituționalitate *fără a contesta diferența specifică dintre varianta redacțională a legii reexaminare și cea inițială a legii*, Curtea urmează să constate inadmisibilitatea acesteia (Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragraful 32, Decizia nr. 386 din 5 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 613 din 17 iulie 2018, paragrafele 46 și 47, precum și Decizia nr. 389 din 6 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 27 iunie 2018, paragraful 32).

39. În jurisprudența sa, Curtea a mai statuat că, dacă cererea de reexaminare a fost respinsă de Parlament, „obiecția de neconstituționalitate, formulată în interiorul termenului de 10 zile, prevăzut de art. 77 alin. (3) din Constituție, nu mai poate viza decât critici de neconstituționalitate extrinsecă cu privire la procedura de adoptare a legii. *În această etapă a promulgării, în condițiile art. 77 alin. (3) din Constituție, critici de neconstituționalitate intrinsecă puteau fi formulate numai în privința dispozițiilor legale reexaminare; or, în cazul de față, ca urmare a respingerii cererii de reexaminare, nicio dispoziție legală nu a fost reexaminată, astfel încât nu puteau fi aduse critici de neconstituționalitate intrinsecă însăși dispozițiilor legale cuprinse în forma inițială a legii, anterioare cererii de reexaminare formulate.* Astfel de critici puteau fi formulate în perioada 21 decembrie 2017—9 ianuarie 2018, interval temporar care cuprinde *dies a quo* data trimiterii legii spre promulgare și *dies a quem* data expirării termenului ipotetic de promulgare” (Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, paragraful 33).

40. Raportat la cauza de față, Curtea constată că cererea de reexaminare a legii analizate a fost respinsă. În consecință, din punct de vedere procedural, Curtea nu are competența de a controla constituționalitatea conținutului normativ al articolului

unic al legii reexaminare; o asemenea critică de fond putea fi formulată în perioada 9—28 iulie 2019. Neformulându-se nicio obiecție de constituționalitate în perioada anterioară, subiecții de drept titulari ai dreptului de a sesiza Curtea Constituțională potrivit art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție nu pot pune în discuție constituționalitatea acestui text în perioada consecutivă adoptării legii ca urmare a cererii de reexaminare formulate. Aceștia pot contesta doar constituționalitatea diferenței specifice dintre redactarea inițială a legii și a celei ulterioare cererii de reexaminare.

41. Prin urmare, în cauza de față, obiect al controlului de constituționalitate pot fi numai aspectele de constituționalitate extrinsecă. Or, deși autorii obiecției de neconstituționalitate menționează expres că formulează astfel de critici, în realitate, textul de referință invocat și argumentele acestora vizează aspecte de constituționalitate intrinsecă referitoare la cerințele de calitate a legilor: claritate, precizie și previzibilitate rezultate din art. 1 alin. (5) din Constituție prin raportare la Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2000.

42. Obiecția de neconstituționalitate a fost formulată în termenul stabilit prin ipoteza a doua din paragraful 70 al Deciziei nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018, cu referire la termenul de 10 zile de promulgare, conform art. 77 alin. (3) din Constituție, însă criticile de neconstituționalitate invocate nu se referă la procedura de adoptare a legii în urma cererii de reexaminare. *În considerarea acestui aspect, care vizează sfera sa de competență, Curtea constată că nu a fost legal sesizată să soluționeze obiecția de neconstituționalitate formulată* (Decizia nr. 452 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 19 iulie 2018, paragraful 25, Decizia nr. 390 din 6 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 18 iulie 2018, paragraful 29, Decizia nr. 391 din 6 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 26 iulie 2018, paragraful 25, și Decizia nr. 372 din 17 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 24 iunie 2020, paragraful 56). În consecință, obiecția de neconstituționalitate este inadmisibilă (Decizia nr. 532 din 18 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 677 din 3 august 2018, paragraful 26).

43. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 septembrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,
Benke Károly

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția pronunțată, cu majoritate de voturi, de Curtea Constituțională, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă obiecția de neconstituționalitate formulată de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România

formulăm prezenta **opinie separată** considerând că:

Din punct de vedere procedural, obiecția de neconstituționalitate cu privire la Legea pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică era admisibilă, impunându-se a fi examinată pe fond, întrucât a fost formulată în interiorul termenului de 10 zile prevăzut de art. 77 alin. (3) din Constituție, adică înainte de promulgarea legii.

1.1. Legea pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică a fost adoptată de Parlament și depusă în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale la data de 3 iulie 2019. Legea a fost trimisă pe 9 iulie 2019 la Președintele României spre promulgare, iar acesta a solicitat reexaminarea ei de către Parlament pe 26 iulie 2019. Parlamentul a respins solicitarea de reexaminare pe 24 iunie 2020, dată la care legea a fost depusă în vederea exercitării dreptului de sesizare asupra constituționalității ei. Legea a fost din nou trimisă spre promulgare la data de 29 iunie 2020, iar **pe 30 iunie 2020, adică în interiorul termenului de 10 zile prevăzut de art. 77 alin. (3) din Constituție, a fost sesizată Curtea Constituțională** cu obiecția de neconstituționalitate formulată de deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România, sesizare care face obiectul prezentei cauze.

1.2. În baza Deciziei nr. 63 din 13.02.2018 prin care, din punctul nostru de vedere, Curtea Constituțională a adăugat pe cale pretoriană *contra constitutionem* un termen *ipotetic* în care pot fi considerate admisibile obiecțiile de neconstituționalitate, opinia majoritară a considerat că obiect al controlului de constituționalitate în privința unei legi adoptate ca urmare a unei cereri de reexaminare poate fi doar ceea ce ea denumeste abreviat, dar corect, „**diferența specifică**”, adică doar acele dispoziții ale legii care au fost efectiv reexaminare și, eventual, acelea care au fost modificate prin corelare cu primele. În schimb, conform aceleiași opinii majoritare a Curții, nu ar putea fi controlate în această etapă a procedurii legislative acele prevederi ale legii care „nu au suferit niciun eveniment legislativ în procedura de reexaminare”, ceea ce restrânge și mai mult sfera controlului de constituționalitate, căci exclude din sfera prevederilor controlate nu doar acele dispoziții care nu au format obiect al cererii de reexaminare, ci și pe cele care, deși au fost reexaminare, nu au suferit nicio modificare în urma reexaminării. Se ajunge astfel la situații în care legile nu mai pot forma obiect al controlului *prealabil* de constituționalitate prin efectul termenului *ipotetic* creat pretorian de Curtea Constituțională și dedus, din punctul nostru de vedere, dintr-o eronată analiză a termenului de promulgare a legii.

1.3. Termenele de promulgare a legii stabilite de art. 77 din Constituție (20 sau 10 zile de la primirea legii) vizează raporturile dintre Președintele României și Parlament referitoare la promulgarea legilor și sunt termene incerte, cu efect extinctiv, nesuscetibile de întrerupere ori suspendare. Termenele de promulgare a legii, care vizează raporturile dintre Președintele României și Parlament, nu pot fi transformate pretorian în termene de natură procesuală relevante pentru sesizarea Curții Constituționale și nu pot căpăta natură juridică diferită după cum sunt aplicate, respectiv, în raporturile interinstituționale dintre șeful statului și legiuitor să fie termene de promulgare a legii, iar în fața Curții Constituționale să devină termene „*ipotetice*” de decădere (ceea ce ar determina inadmisibilitatea sesizărilor de neconstituționalitate). Pentru argumentarea pe larg a acestei analize

facem trimitere la opiniile separate la deciziile Curții Constituționale nr. 67 din 21 februarie 2018 și nr. 334 din 10 mai 2018.

1.4. Articolul 146 lit. a) din Constituție stabilește că jurisdicția constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea lor, indiferent când va avea loc această promulgare. Rațiunea acestei prevederi constituționale nu a fost aceea de a stabili termene procedurale pentru activitatea Curții Constituționale, ci de a preciza competența jurisdicției constituționale *ratione materiae*. „Declanșarea unor proceduri constituționale de verificare a constituționalității legii înainte de promulgare nu poate fi supusă unor termene de decădere alese arbitrar ci, așa cum a statuat Curtea Constituțională anterior, într-o jurisprudență constantă, unica limitare este aceea ca legea să nu fi fost promulgată de Președintele statului la data înregistrării sesizării la instanța de contencios constituțional.” (a se vedea pct. 9 din opinia separată la Decizia nr. 67/2018) Pentru argumentarea pe larg a acestei analize facem trimitere la opiniile separate la deciziile Curții Constituționale nr. 67 din 21 februarie 2018 și nr. 334 din 10 mai 2018.

1.5. În plus, termenele de 5, respectiv 2 zile stabilite la art. 15 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și preluate în regulamentele de funcționare ale celor două Camere parlamentare nu sunt incluse în termenele constituționale de promulgare a legii, ci constituie termene de protecție pentru titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale, care nu au natură juridică de termen de decădere și nu au vreo altă sancțiune juridică. În mod constant Curtea Constituțională a afirmat că „în exercitarea controlului de constituționalitate esențial este ca legea să nu fi fost promulgată la data înregistrării la Curtea Constituțională” (a se vedea deciziile nr. 20 din 2 februarie 2000 și nr. 767 din 14 decembrie 2016), și nu respectarea strictă a termenelor de 5, respectiv 2 zile.

1.6. Prin urmare, nici Constituția, nici Legea de organizare și funcționare a Curții Constituționale nu au stabilit alte termene de decădere din dreptul de a sesiza jurisdicția constituțională, decât cel incert evocat prin referirea la promulgarea legii de către Președintele României [din art. 146 lit. a) din Legea fundamentală]. Termenul de promulgare a legii nu este susceptibil nici de întrerupere și nici de suspendare, iar **sesizările adresate Curții Constituționale în interiorul acestui termen de promulgare a legii sunt admisibile. Aceasta era situația și în cauza de față.** Chiar dacă Parlamentul a respins *de plano* solicitarea de reexaminare formulată de Președintele României cu privire la Legea pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, aceasta nu echivalează cu imunizarea absolută a respectivei legi din punctul de vedere al constituționalității sale. Dovadă în acest sens este și faptul că **legea a fost depusă în vederea exercitării dreptului de sesizare asupra constituționalității ei pe data de 24 iunie 2020.** Aceasta din urmă procedură riscă să se transforme într-un ritual rizibil, pur formalist și golit de conținut, de vreme ce legea este depusă în vederea exercitării unui control de constituționalitate pe care toți cei care ar putea contribui la realizarea lui îl știu din start ca devenit inadmisibil, prin efectul unei jurisprudențe *contra constitutionem* — din punctul nostru de vedere — a Curții Constituționale.

*

Pe cale de consecință, din punct de vedere procedural, obiecția de neconstituționalitate cu privire la Legea pentru completarea art. 5 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică era admisibilă, impunându-se a fi examinată pe fond, întrucât a fost formulată în interiorul termenului de 10 zile prevăzut de art. 77 alin. (3) din Constituție, adică înainte de promulgarea legii.

Judecători,

dr. Livia Doina Stanciu

prof. univ. dr. Elena-Simina Tănăsescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE, DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI

ORDIN

privind desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială CEPROCIM — S.A. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de laborator de încercări ale produselor pentru construcții

Având în vedere Procesul-verbal nr. 2 din 14.10.2020 al Comisiei de evaluare a organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței și a organismelor de evaluare tehnică europeană a produselor pentru construcții, în conformitate cu prevederile art. 3 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 1.236/2012 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile art. 11 alin. (2) din Procedura privind desemnarea organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, și al ministrului afacerilor interne nr. 2.141/92/2013, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 12 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 477/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației,

ministrul lucrărilor publice, dezvoltării și administrației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială CEPROCIM — S.A. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de laborator de încercări ale produselor pentru construcții, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția tehnică va notifica Comisiei Europene organismul prevăzut la art. 1 prin înscrierea în banca de date NANDO a următoarelor date/informații:

- elementele de identificare a organismului;
- perioada de valabilitate a notificării;
- familia de produse/produsul, utilizarea preconizată, sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței și funcția organismului, precum și specificația tehnică armonizată pentru care organismul a fost acreditat de Asociația de Acreditare din România — RENAR — și evaluat.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 4. — La data publicării prezentului ordin, Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 3.761/2013 pentru modificarea anexei la Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 2.440/2013 privind desemnarea Societății Comerciale CEPROCIM — S.A. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea de funcții specifice pentru evaluarea și verificarea constanței performanței produselor pentru construcții și pentru aprobarea extinderii desemnării acestui organism în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției de laborator de încercări a produselor pentru construcții, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 8 ianuarie 2014, se abrogă.

p. Ministrul lucrărilor publice, dezvoltării și administrației,
Gheorghe Păsat,
secretar de stat

București, 21 octombrie 2020.
Nr. 3.982.

SOCIETATEA COMERCIALĂ CEPROCIM — S.A.
NB 1.830

adresa: Bd. Preciziei nr. 6, sectorul 6, București, tel.: +40 (21) 318.88.93,
fax: +40 (21) 318.88.94

e-mail: office@ceprocim.ro

website: http://www.ceprocim.ro

Competența organismului a fost evaluată folosind ca referențial standardul SR EN ISO/CEI 17025:2018.

Valabilitatea notificării se acordă pe termen nelimitat (cu condiția îndeplinirii continue a cerințelor care au stat la baza desemnării).

Domeniile de competență:

ANEXĂ

Numărul deciziei CE	Familiiile de produse, produsele, utilizările preconizate	Sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței	Specificațiile tehnice armonizate	Funcția organismului
97/470/CE amendată prin 2001/596	Adezivi pentru construcții (1/2) Adezivi pentru plăci/Pentru utilizări la interior și la exterior la clădiri și alte lucrări de artă	Sistem 3	SR EN 12004 + A1:2012	LAB (i)

NOTĂ:

LAB (i) — laborator de încercări pentru determinări prin încercări.

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Procedurii privind stabilirea consumului de energie electrică în sistem pașal

Având în vedere prevederile art. 65 alin. (7) pct. (iii) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Procedura privind stabilirea consumului de energie electrică în sistem pașal, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestora.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Procedura privind determinarea consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată și în sistem

pașal și pentru modificarea art. 80 din Regulamentul de furnizare la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2014, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 121/2015, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 594 din 6 august 2015.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 28 octombrie 2020.
Nr. 190.

ANEXĂ

PROCEDURĂ

privind stabilirea consumului de energie electrică în sistem pașal

CAPITOLUL I Dispoziții generale

SECȚIUNEA a 3-a Definiții și abrevieri

SECȚIUNEA 1

Scop

Art. 1. — Prezenta procedură stabilește modul de determinare a consumului de energie electrică în sistem pașal la locurile de consum sau de consum și producere în situațiile în care consumul de energie electrică nu poate fi determinat prin măsurare, și anume în cazul:

- înregistrării eronate de către grupul de măsurare;
- neînregistrării de către grupul de măsurare.

SECȚIUNEA a 2-a

Domeniu de aplicare

Art. 2. — (1) Prevederile prezentei proceduri se aplică de către operatorii de rețea în cadrul activității de măsurare a energiei electrice în relația cu furnizorii de energie electrică și cu clienții finali.

(2) OR aplică prevederile prezentei proceduri cu informarea clientului final și a furnizorului de energie electrică.

Art. 3. — (1) Termenii utilizați în prezenta procedură au semnificația prevăzută în următoarele acte normative:

- Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 235/2019;
- Codul de măsurare a energiei electrice, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 103/2015;
- Metodologia privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 33/2014, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În înțelesul prezentei proceduri, termenii de mai jos au semnificațiile următoare:

- contor-martor* — contor de energie electrică având același număr de faze și cel puțin aceeași clasă de exactitate ca și contorul de decontare, care măsoară energia electrică în paralel

cu contorul de decontare și respectă cerințele tehnice generale pentru punctele de măsurare stabilite prin Codul de măsurare a energiei electrice în vigoare; contor-martor poate fi un contor montat în instalațiile clientului final;

b) *energie electrică înregistrată eronat* — cantitate de energie electrică înregistrată de grupul de măsurare diferită de cea real consumată;

c) *energie electrică neînregistrată* — cantitate de energie electrică consumată în intervalul de timp în care grupul de măsurare nu a înregistrat consumul de energie electrică;

d) *expert de terță parte* — expert tehnic specializat în măsurarea energiei electrice, care nu este salariat sau într-o relație contractuală cu operatorul de rețea;

e) *factor de corecție a cantității de energie electrică înregistrate* — factor cu care se înmulțește energia electrică înregistrată eronat de un grup de măsurare a energiei electrice pentru a obține cantitatea de energie electrică consumată;

f) *montaj direct al contorului* — montaj al contorului în rețeaua de joasă tensiune în care circuitele de curent ale contorului sunt parcurse de curentul rețelei;

g) *montaj semidirect al contorului* — montaj al contorului în rețeaua de joasă tensiune în care circuitele de curent ale contorului sunt conectate prin intermediul transformatoarelor de măsurare de curent;

h) *montaj indirect al contorului* — montaj al contorului în rețeaua de medie sau înaltă tensiune în care circuitele de curent și de tensiune ale contorului sunt conectate prin intermediul transformatoarelor de măsurare de curent, respectiv de tensiune;

i) *sistem paușal* — mod de determinare a consumului de energie electrică în cazul înregistrării eronate sau al defectării grupurilor de măsurare.

(3) În cuprinsul prezentei proceduri se utilizează următoarele abrevieri:

ANRE — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

ATR — aviz tehnic de racordare la rețea;

BRML — Biroul Român de Metrologie Legală;

CR — certificat de racordare la rețea;

CF — client final;

OR — operator de rețea.

CAPITOLUL II

Verificarea datelor de măsurare a energiei electrice

Art. 4. — (1) Înregistrarea eronată, respectiv neînregistrarea consumului de energie electrică se poate constata de către OR, fără a se limita la acestea, ca urmare a:

a) citirii contorului;

b) verificării datelor de măsurare prin metode specifice de analiză;

c) verificării/testării periodice, verificării metrologice sau a oricărei alte verificări a contorului;

d) verificării schemei de montaj al elementelor componente ale grupului de măsurare;

e) înlocuirii contorului sau a altor componente ale grupului de măsurare;

f) verificării instalației de racordare.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se realizează de către OR din proprie inițiativă, la solicitarea furnizorului sau a CF.

Art. 5. — (1) OR ia măsuri pentru remedierea situației în care datele de măsurare privind consumul de energie electrică sunt înregistrate eronat/nu sunt înregistrate în termenul prevăzut în standardul de performanță pentru serviciul de distribuție pentru montarea/înlocuirea grupului de măsurare defect sau suspect de înregistrări eronate.

(2) CF are dreptul să participe, la solicitarea sa, la verificarea metrologică a contorului.

(3) În termen de maximum 30 de zile lucrătoare de la data remedierii defectului/înlocuirii contorului/grupului de măsurare sau a emiterii buletinului de verificare metrologică de către un laborator de metrologie autorizat BRML, după caz, OR întocmește procesul-verbal conform modelului din anexa nr. 1 la prezenta procedură.

(4) Odată cu procesul-verbal prevăzut la alin. (3) OR întocmește și fișa de calcul al consumului de energie electrică, în care se detaliază: modul de stabilire în sistem paușal a consumului de energie electrică, cantitatea de energie electrică stabilită și perioada de timp pentru care se realizează calculul energiei electrice.

(5) Documentele prevăzute la alin. (3) și (4) întocmite de OR se semnează și de către CF.

(6) OR transmite furnizorului CF o copie a procesului-verbal și a fișei de calcul în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data întocmirii acestora în scopul emiterii facturii conform prevederilor art. 14.

CAPITOLUL III

Înregistrarea eronată sau neînregistrarea energiei electrice

Art. 6. — (1) Înregistrarea eronată a consumului de energie electrică se poate datora, fără a se limita la acestea:

a) unui deranjament care a condus la întreruperea circuitelor de măsurare exterioare sau a circuitelor și a contactelor interioare ale grupului de măsurare;

b) unor erori de conectare, interioare sau exterioare grupului de măsurare, care pot fi, fără a se limita la acestea:

(i) conexiuni inversate intrare-ieșire ale transformatorului de măsurare de tensiune;

(ii) conexiuni inversate intrare-ieșire ale transformatorului de măsurare de curent;

(iii) nerespectarea ordinii de succesiune a fazelor la conectarea circuitelor de tensiune sau a circuitelor de curent;

(iv) neconcordanță între circuitele de tensiune și de curent ale aceleiași faze;

(v) identificarea de raporturi de transformare diferite ale transformatoarelor de măsurare de curent pe cele trei faze;

c) funcționării contorului în afara clasei de exactitate;

d) unei erori de programare a contorului sau a altor elemente componente din structura sistemului de măsurare, care conduce la denaturarea datelor de facturare;

e) neconcordanței dintre caracteristicile tehnice ale elementelor componente ale grupului de măsurare și datele înscrise în ATR/CR;

f) unei erori de alegere a caracteristicilor tehnice ale elementelor componente ale grupului de măsurare în raport cu consumul de energie electrică.

(2) Neînregistrarea consumului de energie electrică se poate datora unor defecțiuni ale contorului, care pot fi, fără a se limita la acestea:

a) de înregistrare, inclusiv neînregistrare totală a datelor de măsurare;

b) de afișare a datelor de măsurare.

CAPITOLUL IV

Stabilirea consumului de energie electrică activă

SECȚIUNEA 1

Stabilirea consumului de energie electrică activă în cazul înregistrării eronate

Art. 7. — (1) În cazul constatării unui deranjament sau a unor erori de conectare a grupului de măsurare din cele prevăzute la

art. 6 alin. (1) lit. a) și b), fără a se limita la acestea, consumul de energie electrică activă înregistrat eronat se corectează utilizând relația:

$$W_{cor} = W_e \cdot K \quad [\text{kWh}]$$

în care:

W_{cor} — cantitatea de energie electrică activă consumată, corectată [kWh];

W_e — cantitatea de energie electrică activă înregistrată eronat de contor [kWh];

K — factor de corecție.

(2) Factorul de corecție K se alege în funcție de tipul:

a) erorii de conectare;

b) de deranjament identificat.

(3) Valorile factorilor de corecție K pentru energia electrică activă, în cazul grupurilor de măsurare cu contoare având trei sisteme de măsurare, în montaj direct, semidirect sau indirect, sunt prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta procedură.

(4) Valorile factorilor de corecție K pentru energia electrică activă în cazul grupurilor de măsurare cu contoare având două sisteme de măsurare, în montaj semidirect sau indirect, sunt prevăzute în anexa nr. 3 la prezenta procedură.

(5) Factorii de corecție K sunt constanți sau variabili, în funcție de defazajul φ dintre tensiunea și curentul electric aferente consumului de energie electrică. Având în vedere faptul că defazajul φ variază în timp, în funcție de regimul de consum de energie electrică activă și de energie electrică reactivă, se stabilește o valoare medie a acestuia pe durata de timp în care consumul de energie electrică a fost înregistrat eronat. La corectarea consumului de energie electrică se consideră că defazajul φ este același pe toate cele trei faze.

(6) Defazajul φ utilizat la corectarea consumului înregistrat eronat se determină fie în baza datelor istorice de consum (maximum 3 ani), fie pe baza măsurătorilor de energie activă și reactivă efectuate pentru o perioadă de cel puțin 7 zile, dar nu mai mult de 30 de zile după corectarea montajului, în condițiile în care nu se modifică regimul de funcționare și comportamentul de consum al CF.

(7) În cazul în care nu poate fi determinată valoarea medie a defazajului φ pe durata de timp în care consumul de energie electrică a fost înregistrat eronat în conformitate cu prevederile alin. (6), valorile factorilor de corecție K se determină pe baza defazajului φ corespunzător factorului de putere 0,9.

(8) OR și CF pot conveni de comun acord asupra unei alte metode de determinare a defazajului φ , inclusiv apelând la un expert de terță parte.

(9) În cazul constatării prezenței concomitente a două sau a mai multor tipuri de erori de conexiune sau deranjamente, care conduc fiecare la înregistrarea eronată a consumului de energie electrică, se aplică după caz, succesiv, corecția corespunzătoare fiecărui tip de eroare.

Art. 8. — În situația prevăzută la art. 6 alin. (1) lit. c) identificată de către un laborator de metrologie autorizat de BRML, consumul de energie electrică se corectează pe baza erorii de măsurare stabilite în urma verificării metrologice a contorului, prin adăugarea sau reducerea diferenței dintre consumul înregistrat și cel aferent clasei de exactitate în care grupul de măsurare ar fi trebuit să se încadreze.

Art. 9. — (1) Consumul de energie electrică înregistrat eronat în cazurile prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. d), e) și f) se corectează pe baza datelor de măsurare înregistrate și a parametrilor de programare corecțai.

(2) În cazul înregistrării eronate a consumului de energie electrică cu grupuri de măsurare având contoare electronice, consumul de energie electrică se corectează pe baza datelor de măsurare existente și înregistrate în jurnalul de evenimente, având în vedere procedurile elaborate de OR în conformitate cu prevederile Codului de măsurare a energiei electrice, aprobat de ANRE, în vigoare. În cazul în care datele de măsurare nu pot

fi vizualizate pe afișajul contorului, dar sunt disponibile în memoria internă a acestuia, consumul de energie electrică se determină pe baza datelor de măsurare existente în memoria contorului.

SECȚIUNEA a 2-a

Stabilirea consumului de energie electrică activă în cazul neînregistrării grupului de măsurare

Art. 10. — (1) În situația prevăzută la art. 6 alin. (2) în care grupul de măsurare s-a defectat, iar consumul de energie electrică nu a fost înregistrat, acesta se determină prin una dintre metodele următoare:

a) pe baza înregistrărilor contorului-martor, dacă acesta era montat în instalație;

b) pe baza consumului mediu rezultat din istoricul de consum al ultimilor 3 ani, stabilit pentru o perioadă de timp egală ca durată și similară din punctul de vedere al condițiilor de consum cu cea în care grupul de măsurare nu a funcționat; în situația în care nu există un istoric de consum al ultimilor 3 ani, consumul mediu se stabilește pe baza istoricului de consum aferent unei perioade de 2 ani, respectiv de 1 an;

c) pe baza măsurării energiei electrice active efectuate pentru o perioadă caracteristică de cel puțin 7 zile, dar nu mai mult de 30 de zile, din momentul remedierii situației care a condus la nefuncționarea grupului de măsurare.

(2) Metoda de determinare a consumului de energie electrică dintre cele enumerate la alin. (1) se alege de OR de comun acord cu CF.

SECȚIUNEA a 3-a

Stabilirea consumului de energie electrică reactivă

Art. 11. — Pentru CF, care, conform reglementărilor, plătesc energie electrică reactivă și care consumă energie reactivă din rețeaua OR, în situația defectării echipamentului de măsurare a energiei reactive, consumul de energie electrică reactivă înregistrat eronat/neînregistrat se corectează/calculează prin una dintre următoarele metode, după caz, în funcție de posibilitatea de aplicare:

a) aplicarea factorului de putere mediu, stabilit pe baza înregistrărilor de energie electrică activă și reactivă corecte anterioare apariției defectului, la energia activă înregistrată în perioada de corectare a energiei electrice reactive;

b) pe baza istoricului de consum;

c) pe baza unei analize de consum realizate de către OR de comun acord cu CF.

SECȚIUNEA a 4-a

Durata pentru care se stabilește consumul de energie electrică în sistem paușal

Art. 12. — (1) Durata pentru care OR stabilește consumul de energie electrică în sistem paușal este intervalul de timp de la data când s-a produs evenimentul care a condus la înregistrarea eronată/neînregistrarea consumului de energie electrică, atunci când data respectivă se poate stabili cu certitudine, și care nu poate depăși 3 ani sau, în caz contrar, de la ultima citire a datelor de măsurare până la data remedierii situației care a condus la funcționarea necorespunzătoare a grupului de măsurare.

(2) În cazul în care pentru locul de consum a fost schimbat furnizorul și data la care s-a produs evenimentul care a condus la înregistrarea eronată/neînregistrarea consumului de energie electrică, respectiv data ultimei citiri a datelor de măsurare este anterioară celei de schimbare a furnizorului, durata pentru care se stabilește consumul de energie electrică în sistem paușal este intervalul de timp de la data schimbării furnizorului până la

data remedierii situației care a condus la funcționarea necorespunzătoare a grupului de măsurare.

CAPITOLUL V

Facturarea consumului de energie electrică stabilit în sistem paușal

Art. 13. — (1) Consumul de energie electrică stabilit în sistem paușal conduce la regularizarea decontărilor între OR, furnizor și CF, în conformitate cu prevederile contractuale și ale reglementărilor în vigoare.

(2) Consumul de energie electrică stabilit în sistem paușal se regularizează prin includerea acestuia în valorile măsurate.

Art. 14. — (1) Furnizorul, în baza documentelor primite de la OR conform art. 5 alin. (6), emite factura pentru consumul de energie electrică stabilit în sistem paușal la prețul energiei electrice din contractul de furnizare, în vigoare în perioada înregistrării/eronate/neînregistrării consumului de energie electrică.

(2) Plățile între părți cu privire la contravaloarea consumului de energie electrică stabilit în sistem paușal se realizează eșalonat pe o durată de timp egală cu cea pentru care a fost stabilit consumul în sistem paușal, cu respectarea prevederilor

Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazurilor în care părțile stabilesc de comun acord altă durată.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 15. — Factorii de corecție a consumului de energie electrică activă prevăzuți în anexele nr. 2 și 3 la prezenta procedură se pot stabili și pentru situațiile care nu sunt prevăzute în aceste anexe, la solicitarea CF, prin apelarea la un expert de terță parte.

Art. 16. — În cazul unei dispute apărute în aplicarea prevederilor prezentei proceduri, dacă părțile nu ajung la o înțelegere, acestea se pot adresa ANRE în vederea declanșării procesului de soluționare la nivelul acesteia, conform prevederilor Regulamentului privind soluționarea plângerilor împotriva operatorilor de rețea/sistem din domeniul energiei în vigoare.

Art. 17. — Stabilirea prejudiciului în cazurile de suspiciune de sustragere de energie electrică se face conform prevederilor art. 65 alin. (8) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

*ANEXA Nr. 1
la procedură*

PROCES-VERBAL

Nr. .... din data ....

Încheiat între părți¹:

Operatorul de rețea (OR) ....., cu sediul în județul ....., localitatea ....., str. ....
nr. ...., bl. ...., cod fiscal ....., înscris la registrul comerțului cu nr. ...., reprezentat legal prin .....,
având funcția de ....., pe de o parte,

și

client final persoană fizică

DI/Dna ....., cu domiciliul în județul ....., localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., ap. ...., tel. fix ....., tel. mobil ....., fax ....., e-mail .....

Client final persoană juridică

Client final/Reprezentant — S.C. ...., cu sediul în județul ....., localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., cod fiscal ....., înscris la registrul comerțului cu nr. ...., profil de activitate ....., reprezentat legal prin dl/dna ....., având funcția de ....., cu domiciliul în județul ....., localitatea, ..., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., ap. ...., tel. fix ....., tel. mobil ....., fax ....., e-mail ....., pe de altă parte,

titular al Contractului de furnizare/rețea nr. ...., încheiat la data de ....., pentru locul de consum/locul de consum și producere, din județul ....., localitatea ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., ap. ...., cod de identificare loc de consum ..... și/sau cod de identificare al punctului de măsurare .....

1. Situația constatată la locul de consum menționat mai sus și măsurile întreprinse pentru remedierea acesteia .....

2. Stabilirea consumului de energie electrică în sistem paușal se determină pe baza .....

3. Intervalul de timp pentru care se determină consumul de energie electrică în sistem paușal este: ....., pentru un număr de ..... zile.

4. Cantitatea de energie electrică stabilită în sistem paușal este ..... kWh (conform fișei de calcul atașate).

5. Clientul final a participat la verificarea metrologică a contorului:

Da

Nu

Nu se aplică.

Reprezentant OR

Numele și prenumele .....

Funcția .....

Nr. legitimației .....

Semnătură .....

Client /Reprezentant client

Numele și prenumele .....

Funcția .....

Act de identitate seria ..... nr. ....

Semnătură .....

¹ Părțile nu au dreptul de a transmite informațiile confidențiale obținute în cadrul procesului-verbal unor persoane neautorizate să primească astfel de informații.

Factori de corecție — contoare în montaj direct, semidirect sau indirect, cu trei sisteme de măsurare

Nr. crt.	Eroare de conexiune sau deranjament	Factor de corecție energie activă	Observații
1	Conexiune inversată la bornele unei bobine de curent, la oricare dintre faze	3	
2	Conexiuni inversate la bornele a două bobine de curent	-3	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
3	Circuitele de curent ale fazelor R, S, T ale contorului sunt legate la fazele S, T, R ale rețelei.	$-2 / (\sqrt{3}\tan\varphi + 1)$	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
4	Circuitele de curent ale fazelor R, S, T ale contorului sunt legate la fazele T, R, S ale rețelei.	$-2 / (\sqrt{3}\tan\varphi - 1)$	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
5	Conexiune inversată între o fază și nulul circuitului de tensiune	3/2	Circuitele de tensiune sunt suprasolicitate și se pot arde.
6	Două circuite de curent sau două circuite de tensiune sunt inversate între ele.	—	Contorul este practic blocat, nu se poate calcula un coeficient de corecție.
7	Înteruperea circuitului de curent pe una dintre faze	3/2	Corecția se aplică numai în cazul montajului semidirect.
8	Înteruperea circuitului de tensiune pe una dintre faze	3/2	

Factori de corecție — contoare în montaj semidirect sau indirect, cu două sisteme de măsurare

Nr. crt.	Eroare de conexiune sau deranjament	Factor de corecție energie activă	Observații
1	Conexiune inversată la bornele primei bobine de curent (faza R)	$\sqrt{3} / \tan\varphi$	
2	Conexiune inversată la bornele celei de-a doua bobine de curent (faza T)	$-\sqrt{3} / \tan\varphi$	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
3	Conexiuni inversate la bornele ambelor bobine de curent	-1	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
4	Conexiunea primului circuit de curent al contorului la faza T, respectiv a celui de-al doilea circuit de curent la faza R a rețelei	—	Contorul este practic blocat, nu se poate calcula un coeficient de corecție.
5	Conexiunea primului circuit de curent al contorului la faza T, respectiv a celui de-al doilea circuit de curent al contorului la faza R și conexiune inversată a bornelor celei de a doua bobine de curent a contorului	$\sqrt{3} / 2\tan\varphi$	
6	Conexiunea primului circuit de curent al contorului la faza T, respectiv a celui de-al doilea circuit de curent al contorului la faza R și conexiune, inversată a bornelor primei bobine de curent a contorului	$-\sqrt{3} / 2\tan\varphi$	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
7	Conexiunea primului circuit de curent al contorului la faza T, respectiv a celui de-al doilea circuit de curent al contorului la faza R și conexiune inversată a bornelor ambelor bobine de curent	—	Contorul este practic blocat, nu se poate calcula un coeficient de corecție.

Nr. crt.	Eroare de conexiune sau deranjament	Factor de corecție energie activă	Observații
8	Conectarea circuitelor de tensiune în ordinea S, T, R	$2 / (\sqrt{3} \tan \varphi - 1)$	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
9	Conectarea circuitelor de tensiune în ordinea T, R, S	$-2 / (\sqrt{3} \tan \varphi + 1)$	În cazul contoarelor de inducție discul are tendința de a se roti în sens invers.
10	Inversarea tensiunilor între fazele R și S sau între S și T (pentru montaj direct sau semidirect)	—	Contorul este practic blocat, nu se poate calcula un coeficient de corecție.
11	Înteruperea circuitului transformatorului de curent sau de tensiune pe faza R	$2\sqrt{3} / (\sqrt{3} + \tan \varphi)$	
12	Înteruperea circuitului transformatorului de curent sau de tensiune pe faza T	$2\sqrt{3} / (\sqrt{3} - \tan \varphi)$	
13	Înteruperea circuitului transformatorului de tensiune pe faza de referință (S)	2	

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CIRCULARĂ

privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede din argint cu tema *100 de ani de la înființarea Universității Politehnica Timișoara*

Art. 1. — În conformitate cu prevederile Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, începând cu data de 9 noiembrie 2020, Banca Națională a României va lansa în circuitul numismatic o monedă din argint cu tema *100 de ani de la înființarea Universității Politehnica Timișoara*.

Art. 2. — Caracteristicile monedei sunt următoarele:

Metal/Valoare nominală	Argint/10 lei
Titlu	999‰
Formă	rotundă
Diametru	37 mm
Greutate	31,103 g
Cant	zimțat
Calitate	proof

Aversul monedei prezintă portretul regelui Ferdinand I, un citat al acestuia: „Nu zidurile fac o școală, ci spiritul care

domnește într-însa.”, inscripția în arc de cerc „ROMANIA”, anul de emisiune „2020”, valoarea nominală „10 LEI” și stema României.

Reversul monedei redă imaginea clădirii primului pavilion al Școlii Politehnice din Timișoara, inaugurat în prezența regelui Ferdinand I și a reginei Maria, și inscripțiile „UNIVERSITATEA POLITEHNICA TIMISOARA” și „100 ANI”.

Art. 3. — Monedele din argint, ambalate în capsule de metacrilat transparent, vor fi însoțite de certificate de autenticitate pe care se găsesc semnăturile guvernatorului BNR și casierului central, redactate în limbile română, engleză și franceză.

Art. 4. — Monedele din argint cu tema *100 de ani de la înființarea Universității Politehnica Timișoara* au putere circulatorie pe teritoriul României.

Art. 5. — Lansarea în circuitul numismatic a acestor monede din argint se realizează prin sucursalele regionale București, Cluj, Constanța, Dolj, Iași și Timiș ale Băncii Naționale a României.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Mugur Constantin Isărescu

București, 30 octombrie 2020.
Nr. 24.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

